

SOLLENTUNA
KOMMUN

Verksamhetsberättelse med resultatanalys 2015

Jour och familjepoolen

1 Inledning

Jourhemspoolen är en kommungemensam verksamhet som bedrivs av Sollentuna kommun. Jourhemspoolen ansvarar för att tillhandahålla jourhem för barn och ungdomar från Upplands Väsby, Sigtuna, Sollentuna, Upplands Bro, Solna, Järfälla, Sundbyberg, och Ekerö. Jourhemspoolen ansvarar för att tillgodose en trygg och säker jourhemsvård med hög kvalitet. Enheten ansvarar för rekrytering, utredning och utbildning av jourhemmen. Enheten ansvarar också för att ge jourhemmen det stöd och den fortbildning de behöver för att kunna utföra sina uppdrag med hög kvalitet.

Enheten ansvarar för att skapa förutsättningar för ett nära arbete i samverkan med övriga kommuner. Jourhemspoolen ska ha en hög tillgänglighet, ett gott bemötande, ett effektivt, rättssäkert och kunskapsbaserat arbetssätt.

Familjepoolen är en kommungemensam verksamhet som drivs av Sollentuna kommun. Enheten ansvarar för den initiala delen i rekrytering av familjehem och kontaktfamiljer för Upplands Väsby, Sigtuna, Sollentuna, Solna och Sundbyberg. Under 2016 kommer Ekerö att återigen gå med i Familjepoolen. Enheten ansvarar för att erbjuda kommunernas familjehem grundutbildningen - Ett hem att växa i.

Enheten erbjuder handledning i en grupp för familjehem med nätverksplacerade barn och ungdomar.

Enheten ansvarar för att skapa förutsättningar för ett nära arbete i samverkan med övriga kommuner. Familjepoolen ska ha en hög tillgänglighet, ett gott bemötande, ett effektivt, rättssäkert och kunskapsbaserat arbetssätt.

1.1 Nämndens uppdrag

Beskrivning

Socialnämnden ansvarar för stöd- och bidragsgivning enligt socialtjänstlagen, utom vad gäller särskilda bestämmelser för personer över 65 år. Nämnden utövar tillsyn över butikers försäljning av folköl, tobak och receptfria läkemedel. Nämnden svarar även för kommunens konsumentvägledning och skuldrådgivning. Nämnden är huvudman för kommunens flykting- och invandrarverksamhet.

2 Sammanfattning året som gått

Under året har det skett en omorganisation på Jourhems- och Familjepoolen. Enheten har sedan juni utökats med en gruppleddare på heltid, men samtidigt minskat enhetschefstjänsten till 50 %. Tidigare enhetschef avslutade sin tjänst till årsskiftet och ny enhetschef tillträdde i maj månad. Två nya jourhems konsulenter har rekryterats under året, då en avslutade sin tjänst på grund av flytt och en internrekryterades till gruppleddartjänsten.

Under hösten 2015 har jourhemspoolen arbetat intensivt med att rekrytera nya jourhem, då vi behöver öka antalet för att kunna få en högre kapacitet att tillgodose våra samverkanskommuners behov. Jourhemspoolen har dock under året också tappat en del jourhem, så behovet av att öka antalet jourhem finns kvar.

Under året har antalet ensamkommande barn och ungdomar kraftigt ökat i alla våra samverkanskommuner. Den kraftiga ökningen har också medfört att det har varit mycket svårt att få plats för ungdomarna på HVB. Det har varit ett stort ökat tryck på jourhemspoolen för ensamkommande barn och ungdomar under hösten.

Även på familjepoolen har det varit ett ökat inflöde av remisser för ensamkommande barn och unga. Sedan tidig höst har också antalet personer som önskar hjälpa till ökat kraftigt. Från 2014-2015 ökade antalet inkomna intresseanmälningar med 140 %. Då är inte intresseanmälningar via telefon inräknade, det fördes ingen statistik på dessa tidigare, men görs nu med början av februari 2016. Telefonsamtalen ökade dock också kraftigt under hösten. Hanteringen av alla inkomna intresseanmälningar har tagit stora personalresurser i anspråk.

3 Ekonomi

Ekonomiskt utfall (mkr)	Netto-kostnader 2014	Intäkter 2015	Kostnader 2015	Netto-kostnader 2015	Budget 2015	Avvikelse mot budget 2015
Familjepoolen	-169	-2 453	2 453	0	0	0
Jourhemspoolen	171	-19 452	19 452	0	0	0
Summ	2	-21 905	21 905	0	0	0

Jourhemspoolen redovisar ett överskott på 3 miljoner kronor, inklusive de 500 000 kronor som fördes över från 2014. Anledningen till överskottet är att enheten bara har haft en fulltalig personalstyrka från och med juni. Enheten har också haft många barn placerade över lång tid i jourhemmen, något som genererar ökade intäkter. Beläggningen på platser på enheten har varit hög under 2015.

Familjepoolen visar också ett överskott på 700 000. En stor del av detta är dock felkonterade löner som upptäcktes sent och därför inte hann regleras. Enheten har också haft färre utbildningar för familjehem under året. Detta på grund av minskat antal anmälningar från kommunerna.

3.1 Bedömning gällande 2016

Enheten beräknar att utfall skall följa budget för 2016

4 Verksamhetsanalys

4.1 Övriga utvecklingsinsatser

Under 2015 har det varit ett stort fokus på de ensamkommande barn och ungdomar som kommit till våra samverkanskommuner. Arbetet med att möta detta behov kommer att fortsätta under 2016. Vi behöver både öka antalet jourhem och familjehem, men också öka kompetensen hos personal och uppdragstagare för att hålla en fortsatt hög kvalitet på våra verksamheter. Att hålla en hög kvalitet är viktigt både för att möta de behov som barnen har, men också för att konkurrera med den privata marknaden som växer fort.

Det är positivt med det ökade intresset från människor som vill bli jourhem och familjehem. Dock har det varit oerhört resurskrävande att bemöta alla som visat intresse. Endast knappt 10 % av de som lämnat intresse har förmedlats vidare till kommunerna. Enheten måste fortsätta att utveckla processen där kraven för att bli jour- eller familjehem är tydliga tidigt och att i samverkan med kommunerna se till att människor blir hänvisade rätt utifrån deras önskan och resurser.

Jourhemspoolen kommer under 2016 att implementera arbetsmetoden Signs of Safety, som redan nu är implementerad i flera av våra samverkanskommuner.

Samarbetet med kommunerna kring arbetet med kontaktfamiljer behöver förtätas. Idag kommer inte alla barn som behöver kontaktfamilj till kännedom för Familjepoolen.

Tillsammans med FoU, ska Familjepoolen erbjuda en anpassad version av utbildningen ”Ett hem att växa i” till familjer som har ensamkommande barn och ungdomar.

4.2 Nulägesanalys

Under året har Jourhems- och Familjepoolen genomgått en omorganisation där man i juni tillsatte en gruppleddare på heltid, samt att enhetschefstjänsten minskades till 50 % från maj. Tidigare enhetschef avslutade sin tjänst vid årsskiftet, vilket medförde att avdelningschefen fanns som en tillfällig lösning fram tills att ny chef började i maj. Nuvarande enhetschef arbetar också 50 % som enhetschef för familjehemsvården i Sollentuna kommun. Gruppleddare internrekryterades från Jourhemspoolen. En jourhemskonsulent avslutade sin tjänst under våren på grund av flytt, så två nya konsulenter rekryterades och började sina tjänster under sommaren. En socialsekreterare avslutade sin tjänst på Familjepoolen under hösten och ny personal rekryterades och började i januari 2016.

Under hösten 2015 fokuserade Jourhemspoolen på rekrytering av nya jourhem, då det finns behov av att öka antalet jourhem. Sedan våren har dock fyra stycken jourhem sagt upp sig. Två för att börja arbeta med andra saker och två stycken går till den privata marknaden. En strukturerad uppföljning av anledning till att man slutar har tidigare inte funnits, men kommer att påbörjas under 2016. Utav de tio familjer som Jourhemspoolen påbörjade utredning, så har två familjer gått igenom processen och påbörjat sina

uppdrag.

Under hösten så har antalet ensamkommande ökat kraftigt, men i samband med det har också den privata marknaden med jour- och familjehem exploderat. Både Jourhemspoolen och Familjepoolen har och fortsätter att utmanas i att kunna konkurrera med den privata marknaden för att kunna rekrytera familjer med hög kvalitet till verksamheterna.

Nyckeltal

Förfrågningarna till Jourhemspoolen var under 2015, 403 stycken. En ökning med 30 % sedan föregående år. Av dessa var 114 förfrågningar för ensamkommande barn och ungdomar. 168 individer var placerade i jourhemspoolen under 2015, varav 133 var nyplaceringar.

Under 2015 har beläggningen på jourhemmen varit över 100 %. Att det kan bli över 100% beror på att syskon ger ”dubbla” placeringsdygn, flera jourhem har inte tagit ut hela sina fem veckors ledighet och flera jourhem har haft fler än ett barn på sitt 2:a kontrakt. På jourhemspoolen har det varit många barn som har varit långtidsplacerade i jourhemmen under 2015. Detta inte enbart beroende på att det är svårt för Familjepoolen att hitta familjehem, utan också för att kommuner har en mycket lång process innan det bestäms huruvida barnen skall placeras stadigvarande i familjehem eller inte. Detta medför långa placeringar och processer.

Familjepoolen fick remisser för 85 barn under 2015. Av dessa var 31 remisser för ensamkommande barn och unga. 47 familjehem förmedlades till kommunerna under året. Av de 847 intresseanmälningarna som inkommit, så har 71% avslutats, 8 % har förmedlats och resten är under process.

5 Omvärldsanalys

Under hösten så har antalet ensamkommande ökat kraftigt, men i samband med det har också den privata marknaden med jour- och familjehem exploderat. Både Jourhemspoolen och Familjepoolen har en stor utmaning i att kunna konkurrera med den privata marknaden för att kunna rekrytera familjer med hög kvalitet till verksamheterna.

Jourhemspoolen kan inte idag tillgodose det behov av jourhemsplatser som finns i samverkanskommunerna. Det finns anledning att tro att behovet kommer att öka ytterligare då alla samverkanskommunerna har nya avtal som kommer att medföra en stor ökning av antalet ensamkommande barn och ungdomar.

Familjepoolen ökar sina resurser med ytterligare en personal till 2016. Familjepoolen utökas också med ytterligare en kommun, då Ekerö kommer tillbaka till Familjepoolen igen.

Under 2016 kommer ett strukturerat arbete att påbörjas för att analysera anledningar till att jourhem väljer att avsluta sina uppdrag med Jourhemspoolen.

6 Sammanfattning planerade insatser 2016

Under 2016 fortsätter Jourhemspoolen med rekrytering av fler jourhem. Under året skall också de nya jourhemmen genomgå grundutbildningen och alla jourhem samt personal behöver fortbildning i de specifika utmaningar som kommer i arbetet med ensamkommande barn och ungdomar.

Jourhemskonsulenterna kommer också att utbildas i metoden Signs of Safety.

Familjepoolen förstärks med en person, vilket förväntas öka antalet förmedlade familjer. Vi vet att en personal kommer att gå i pension till årsskiftet. Rekrytering till tjänsten påbörjas efter sommaren.

Idag är enheten mycket trångbodd i sina lokaler. Det finns ett stort behov av att under 2016 se över möjligheten att byta till större lokaler.

7 Framåtblick - bedömning inför 2017 och framåt

Jourhemspoolen och Familjepoolen arbetar för kommuner som ligger i en stark tillväxtregion. Alla kommunerna förväntas fortsätta öka sina invånarantal. Detta ger anledning att tro att även antalet jourhemsplaceringar och familjehemsplaceringar kommer att öka i antal för regionen.

Prognosen för hur antalet ensamkommande kommer att se ut är omöjlig att ställa nu. Däremot är det säkerställt att om det fortsätter vara en kraftig ökning, så har det en stor påverkan på enhetens arbete.

Både Jourhemspoolen och Familjepoolen kommer att ha pensionsavgångar under de närmaste åren framöver. Planering för kompetensförsörjning måste göras.

8 Socialförvaltningens enheter

8.1 Utveckla mottagandet av ensamkommande flyktingbarn och nyanlända

Handlingsplaner	Aktiviteter	Kommentar
Utveckla olika boendeformer för ensamkommande barn och unga.	Utveckla olika boendeformer för ensamkommande barn.	Arbetet fortgår även under nästa år. Utveckling av grundutbildningen sker i samverkan med FoU.

8.2 Placerade barn ska uppnå målen i skolan

Handlingsplaner	Aktiviteter	Kommentar
Placerade barn ska stödjas för att uppnå godkänt i skolan.	Placerade barn ska stödjas för att uppnå godkänt i skolan.	Skolfrågan är fortsatt prioriterad genom hela placeringen, från uppstartsmötet sen vid varje uppföljning.

8.3 Arbeta för att den enskilde får rätt hjälp i rätt tid utifrån individens livssituation

Handlingsplaner	Aktiviteter	Kommentar
Utveckla arbetet med ledningssystem för kvalitet.	Utveckla former för uppföljning och utvärdering.	
	Uppföljning och utvärdering	
Utveckla former för uppföljning och utvärdering inom avdelningen barn och unga.	Utveckla former för uppföljning och utvärdering.	Jourhemspoolen finns med i uppföljningsverktyget UBU-F. I dagsläget använder sig Upplands Väsby och Sollentuna av verktyget. Ju fler NordVäst kommuner som ansluter sig till systemet, desto mer uppföljningsinformation kan jourhemspoolen få. Jourhemspoolen inväntar resultat från UBU-F.
	Utveckla former för uppföljning och utvärdering.	Enkäten är avslutad. Den mätte bemötande, tillgänglighet och huruvida man fick rätt information. Resultaten visar på en stor kundnöjdhet.
Implementera metoder och förhållningssätt inom avdelningen för barn och unga.	Implementera metoden Signs of safety.	Alla jourhemskonsulenter är anmälda till grundutbildningen i Signs of Safety.

8.4 Utveckla individens delaktighet

Handlingsplaner	Aktiviteter	Kommentar
Utveckla former för brukardialog.	Brukarundersökningar	Arbetet fortgår under nästa år. Användarna är identifierade till kommunerna och jourhem. Frågan kommer att arbetas vidare med i referensgruppen samt på jourhemspoolen.

8.5 Eftersträva ett enkelt och begripligt språk i information och texter som är avsedda för invånarna

Handlingsplaner	Aktiviteter	Kommentar
Se över och förbättra den information som riktar sig till barn och föräldrar.	Utveckla bra och tydlig information till placerade barn i jourhem.	Påbörjat samarbete med annan enhet utifrån projekt från Vinnova.